

- 1) Bu ödevi geçen hafta yaptım.
- 2) Hüseyin, Ötkür'ün yanına gittiymi, ama Ötkür'ün işi vardı.
- 3) Kimse ona inanmadı.
- 4) Eskiden her şeye çok çabuk sinirlenirdim.
- 5) Kardeşim küçükken karanlıktan çok korkardı.
- 6) Geçen sene sigara içiyordum, artık içmiyorum.
- 7) İsmail arkadaşları ile oyun oynamazdı.
- 8) Bu gece kardeşim yolcu edeceğiz.
- 9) Artık bize gelmez oldun.
- 10) Müdürümüz saat dokuzda işe gelmemizi zorunlu kırdı.

⑤ ئۇ ئۆبۈمدىن كەلگەن خەتنى كۆردى.

⑥ ئۇكام ھەركۈنى سائەت ئالىتىدە قوپىدۇ.

⑦ غەيرەت تېكىستىنىڭ 1- ئابزاسىنى ئوقۇدى ۋە تەرجىمە قىلىدى.

3- تۆۋەندىكى سۆز بىرىكمىلىرىنى تۈركىچىگە تەرجىمە قىلىڭ.

تەڭ بېلەك

تەڭ ئىشلەتمەك

تەڭ كېلەلمەسىلىك

تەڭ تۇرۇش

تەڭ بۇلۇش

ئاق - قارىنى ئارىلاشتۇرماق

بۇغداي قوناقنى ئارىلاشتۇرماق

كېسەلنى ساقايىتماق

4- تۆۋەندىكى جۈملىلەرنى تۈركىچىگە تەرجىمە قىلىڭ.

① ئۇ تەتلىدىن پايدىلىنىپ، دوستلىرىغا كۆزگى بۇغداي تېرىيدىغان يېرىنى ئاغدۇرتۇۋالدى.

② مەيدە ئاغرىتقان ئاش ئەمەس، كۆڭۈل ئاغرىتقان دوست ئەمەس (ماقال).

③ ئابدۇلىي بېقىپ چوڭ قىلغان بولساقىمۇ، بىزنى زار قاقدىشىتىپ ئاغرى - بۇرۇمىزىغىچە توپىغۇزدى.

④ روزا تۇتقانلار سەل بۇرۇنراق ئىشتنىن چۈشىسىمۇ بولىدۇ، ئەمما ئاغزى ئۆچۈقلەر ئانچە ئالدىرىمسا بولار.

⑤ بىر گۇندىپاي باشلىقى ساڭا قەغەز - قەلەم ئاچقىپ بېرىشكە ماقۇل بولدى.

⑥ بىز ئاغىنىدارچىلىقى قانۇن ئورۇنغا دەسىسەتىمگەن بولساق، ئۇغلۇڭىز بۇ دەرىجىدە بۇزۇلۇپ كەتىمگەن بولاتتى.

⑦ دۇشمەن ئايروپىلانى يۇرتىمىزنى بومباردىمان قىلغىلى بەش كۈن بولدى.

⑧ توپى كۈنى قېرىلار بىر يەردە، ياشلار بىر يەردە بولىدۇ.

⑨ بۇ يىل ھۆل - يېغىن نورمال يېغىپ، يىل ياخشى كەلگەنلىكىدىن مېۋە - چېۋىمۇ قالىتسا بولدى.

⑩ بۇ ئۇسۇل بىلەن ئۇلارنىڭ مەسىلىسىنى تامامەن ھەل قىلغىلى بولىدۇ.

5- تۆۋەندىكى جۈملىلەرنى ئۇيغۇرچىغا تەرجىمە قىلىڭ.

مۇتەللېپ ماشىنى رېمونت قىلدۇرغىلى كەتتى.

سەن پوپىز بېلىتى ئالدۇرۇڭمۇ؟

«-اي، - «ي، - مار، - « بىلەن ئاخىرلاشقان پېئىل ئۆزەكلىرىگە «-ت»
قوشۇمچىسى قوشۇلۇپ ياسلىدۇ، مەسىلەن:

ياشار + ت	← زورايت
كۆكەر + ت	← كۆپەيت
ئۆزگەر + ت	← كۈچەيت
ئوقۇ + ت	← سۆزلەت

مەن كېسەل كۆرسىمەن.

مەن كېسەل كۆرسىتىمەن.

ئۇ ماشىنا رېمونت قىلغىلى كەتتى.

ئۇ ماشىنا رېمونت قىلدۇرغىلى كەتتى.

رازى بولىغان ئاش قوساق ئاغرىتار (ئۇيغۇر خەلق ماقالى)

كۈنۈكمە

1- تۆۋەندىكى پېئىللارنى «-غىلى» لىق رەۋىشداش قوشۇمچىسى بىلەن
تۈرلەڭ.

چۈش -	يۈگۈر -	ئاغدۇر -
تىللا -	ماختا -	ئاغرا -
چاقىر -	ھۇجۇم قىل -	ئېچىش -
پايدىلان -	توبى -	يوشۇر -

2- تۆۋەندىكى جۈملىلەرنى پېئىلنەڭ مەجبۇرىي دەرىجە شەكلىدىكى جۈملىگە
ئۆزگەرتىڭ.

① يىغىندا غېنى بىر ناخشا ئېيتتى.

② تۈنۈگۈن سۇ ئۈرگىلى بارمىدىم.

③ تۈنۈگۈن سۇ ئۆزگىلى بارمىدىم.

④ ئۇنىڭ ئۇكىسى سائەت توقۇز بولغاندا ئۇخلىدى.

④ كىچىك بالا بۇ ئورۇندۇققا ئولتۇردى.